

FESTES DE SANT ROC '97

riu i disfruta

Alqueria Blanca i Portopetro

EDICIÓ PATROCINADA PEL
MAGNÍFIC AJUNTAMENT
DE SANTANYÍ

S'ALQUERIA BLANCA
i
PORTOPETRO
EN FESTES

SALUTACIÓ

Benvolguts amics:

Som a sant Roc!!!. Això vol dir que si Déu ho vol, s'Alqueria viurà els dies amb més ambient i alegria de tot l'any. Per aquest motiu tots hi hem de participar i donar exemple de poble unit i bullós.

L'estiu és una època a on gran part de la gent del nostre poble no tenim més remei que fer moltes d'hores de feina, ja que és la temporada que, si va bé, ens guanyam les sopes de tot l'any i pareix que a penes tenim temps per fer festa: encara que sembli que el dia té més hores, molts no ens dedicam massa a reflexionar. Jo crec que això no és gaire bo, ja que crec que dins el dia, agafar temps per pensar..., pregar..., estimar i ser estimat..., riure..., jugar..., donar..., llegir..., esser amable..., fer caritat..., esser tolerant... són qualitats que ens faran més feliços i més entregats a fer el bé.

És obligat tenir un record per a tots els qui durant l'any ens han deixat.

Per això, aprofitam aquests dies per intentar donar gust i benestar a tots. Facem del poble un lloc de bona convivència durant tot l'any. És el que desitja el vostre representant dins l'Ajuntament.

Molts d'anys!

Sebastià Obrador Company.

PRESENTACIÓ

Estimat poble:

Per tots nosaltres aquest poble sempre ha estat especial, i per això quan arriba l'agost tothom sospira l'arribada de l'assenyalat dia 16 en què el nostre patró sant Roc ens brinda l'oportunitat de sortir de ca nostra amb cara de festa i disfrutar d'uns dies d'alegria.

Com tots sabeu enguany els nascuts el '79 som els que organitzam les festes i, per suposat, hem abocat en elles tota la nostra il·lusió i enginy perquè pogueu disfrutar-les. És per això que esperam que aporte la vostra participació a mida del possible i així contribuïreu a l'esperit de festa que confiam que regni al nostre poble durant aquests alegres dies.

Aquest escrit és un convit a tots els curiablancaers a què ens ajudin a omplir els carrers de festa i alegria amb especial interès a la fotografia que tenim intenció de fer a la sortida de missa el dia de sant Roc a la plaça de ses Palmeres a la que hem de sortir tots, tots, tots.

Per molts d'anys!

Quintos '97.

Foto Bordoy

ELS QUINTOS DEL 1997 SÓN:

Salvadora Barceló Grimalt, de ca s'Ermità.
Maria Neus Garcia Ballester, de can Moll.
Maria Cristina Garcia Rigo, de can Llucia.
Sabina López Macias.
Tomeu Mestre Galmés, de can Balutxo.
Carina Mohamed Rigo, de can Blanca.
Maria Magdalena Moyà Mestre, de can Balutxo.
Sandra Ramírez Adrover, d'en Manolo es pintor.
Antònia Rigo Rigo, des Serral.
Catalina Rigo Rigo, de ca l'amo en Llorenç.
Maria Teresa Rigo Rullan, de can Sabater.
Isabel Rotger Garcia, de can Xina.
Yuri Verger Brust, de cas Coix.

EL NOSTRE CAMPAMENT

Véns?

A on?

**A son Caga-dents, veuràs una cusseta blanca,
et mossegarà a cada anca i a mi no gens.**

A s'Alqueria Blanca cada any es fa un campament organitzat pel Club d'Esplai Ansa per Ansa, aquest any a la Colònia de sant Pere (Artà).

Hi pot anar tothom qui vol, al·lots de S'Alqueria Blanca, Portopetro, Cas Concos, Calonge, s'Horta, etc...

Quan estam a punt de partir tot són besades i adéus i algun que altre al·lot que s'estimaria més no partir, però una vegada que hem partit tot és alegria i rialles i ningú no se'n penedeix d'anar-hi.

Quan som tots allà la primera cosa que feim és repartir les habitacions i els monitors ens donen un temps per compondre-hi les coses. Tot d'una que les hem arreglat ens anam a dinar i, per cert, no ens podem queixar perquè és bastant bo.

Cada dia ben dematí, feim estiraments, anam dues vegades a la platja, feim tallers de manualitats, confitura d'albercoc (que enguany ha sortit molt bona etc.; a les vetllades feim jocs molt entretinguts sobretot el dia que cada

un dels grups prepara unes actuacions imitant uns personatges famosos. També n'hi ha que contenen acudits intel·lectuals. Cada any anam a dormir a la platja però aquest any només poguérem quedar-hi a sopar i no a romandre a causa de què feia un temps malambros.

El campament és massa, perquè tothom canvia la seva conducta, fins i tot el capellà. Una altra cosa bona és no haver d'aguantar les nostres mares, però elles també estan més tranquil·les sense nosaltres, i una de les primeres coses que ens diuen en arribar és: "Què he estat de bé, sense tu!". I el darrer dia ningú frissa de tornar i ja és l'hora d'arribar.

Adéu siau, amics, i fins l'any que ve!!!

**Llorenç Rigo Rigo
Guillem Rigo Lladó
Joan Andreu Rigo Rigo**

Sant Roc '97

"Mu mare, mu mare, me compres una bicicleta?

Però i què has de fer un jamón?

***I com que son pare era bombero,
se'n van anar tots tres an es cine".***

DE LA NOSTRA HISTÒRIA

S'ALQUERIA BLANCA, LA "BENAMADA" DE MOSSÈN BARTOMEU GUASP

Miquel Pons

Per donar unitat i continuació a les notes publicades antany per sant Roc sobre l'estada de Mossèn Bartomeu Guasp a s'Alqueria Blanca, ha cregut convenient apropar-me als anys 1931 i 1932, els dos darrers anys del seu sojorn entre nosaltres i deixar, per una altra ocasió, les referències tan interessants com curioses que pertanyen a la història pre-conciliar del passat, els **anuncis** de cada diumenge de tot l'any. Amb prosa transparent -he conservat la seva ortografia- Mn. Guasp ens detalla els petits i mitjancers esdeveniments d'una parròquia rural, en temps difícil, com era s'Alqueria Blanca.

1931.- S'inicia l'any amb l'anunci d'una minúscula publicació:

Folletí de pietat.

Dins el janer de l'any 1931 l'Imprenta de B. Reus, de Felanitx, publica 500 exemplars d'un triduo que he compost a honor de la Mare dels santanyiners, titolat: "Obsequi a Nostra Senyora de Consolació per Mn. Bartomeu Guasp, Pre. Ecònom d'Alqueria Blanca".

Als folis 57-v i 58 del **Llibre de Memòries**, hi ha manuscrit l'**Obsequi piadós a Nostra Senyora de Consolació**. Al final escriu.

Servesca el següent exercici piadós per enfervorizar molts de cors a la Reina de cels i terra, puis no és altre el fi que s'ha proposat. L'Autor.

L'Exercici ara indicat, ve a ser el Triduo (de Ntra. Senyora del Refugi anterior però amb algunes variacions; a posta, per no repetir, no el copiaré. Amb llicència del Vicari Capítular, de 23 decembre de 1930, se va imprimir a l'estampa de la vídua de Reus de Felanitx, a principis de 1931.

Mossèn Bartomeu Guasp i Gelabert
Alaró. 26-XII-1893
Ciutat de Mallorca. 18-III-1976
Dibuix a llapis de Joan Maimó.

Continua la tasca de sermons.

Predicació a Santanyi.

Dia 20 de janer predic el sermó de St. Sebastià Mr. a l'ofici de l'església parroquial de Santanyi. De tornada a l'Alqueria Blanca, m'he aturat a veure la capella del Goret Vell, en el predi de dit nom, propietat de l'Honor Guillem Vadell (a) Carles, qui m'acompanya en so carretó.

*Dia 15 de febrer, diumenge de Carnaval, En Miquel Estelrich de Son Barnadí, m'acompanya en so carretó a Felanitx, on predic a l'ofici de la parròquia, encarregat com estic dels quatre sermons de les solemnes Coranta Hores en desagravi al Cor de Jesús. El Sr. Mora me té hostejat a la Rectoria. Dia 16, D. Teodoro Suau (qui és mestre titular de l'Alqueria Blanca acaba de esser nomenat mestre de l'escola nacional de Felanitx, son poble) me du de passeig, el capvespre, en son auto fins a sa possessió Es Carritxó, on barén juntament amb ell, sa mare, sa dona i infants. Dia 17 dita família me té a dinar a ca-seva, i, al llevant de taula, m'entrega un **cullarot de plata**, que me regala, dins son estoig corresponent, per gratitud a favors que jo havia prestat a D. Teodoro (5)*

Sant Salvador.

El mateix dia 17, dimars, després de sopar a la casa rectoral, en carretó, amb els ermitans Honorat i Pau, qui havien baixat a cercarme expressament. L'endemà, dia 18, dimecres de cendra, deix, el capvespre aquella sagrada altura, entre vent fort i, a estones, aigua i calabruix. Davall a peu, però la meua ànima va amarada de dolça i tranquil·la devoció.

Aquest any predica la Quaresma a Ca's Concos i quan el senyor Antoni Vadell està malalt, porta el Salpas a les cases de Calonge..

Me té el cor robat la gent de Calonge. Què és de senzilla i bona!

Missa a Consolació.

En dilluns, 23 de març, he celebrada la missa en el santuari de Ntra. Senyora de Consolació, servintla els dos Llorenços Rigo, cosins. La meua bona mare hi assistia, berenant tots quatre allà dalt.

...

Dia 13 d'abril, dilluns de l'Àngel, en auto de lloguer mos pares, germanes i jo anam a obrir la casa d'Alaró, que feya un any estava tancada. El capvespre tots se'n tornen a l'Alqueria Blanca, manco ma mare i jo.

La República.

Trobatme a mon poble natal! Quin transtorn! s'és proclamada la República espanyola dins tota la nació. Crec que va a desferse un feres temporal sobre l'església catòlica i sobre la societat. Déu meu amparau-nos! Trist dia, 14 d'abril de 1931.

Amb la mare van a dinar a ca l'oncle en Jaume Gelabert, casat a Binissalem. La mare se'n torna a Alaró i....

Jo, per la banda de Felanitx, li envel a ma parròquia. Dins el tren un home me conta certs disbarats comesos a la capital, i jo me sent preocupat. Quant arrib a l'Alqueria Blanca, tot segueix pla i igual

Sant Salvador de Felanitx.

Dia 4 de maig, hi vaig amb mos pares i Mn. Juan Sastre, la família de Son Pons i la de Ca-l'amo en Llorenç. Mes tres germanes i unes amigues seves ja nos hi esperaven del dia abans. Som una vintena els qui dinam d'arroç, junts, en el refetó del santuari. Jo estic contentíssim de que hagen passat gust mos pares estimadíssims. Guardau-los en salut, Verge de Sant Salvador

Amb motiu de la benedicció de la imatge de Santa Catalina Thomàs, el 8 de maig, diu l'ofici solemne a Cas Concos. A taula per dinar es reuniren vuit sacerdots. Predica per la festa de les Filles de Maria a Calonge i a s'Horta pel Corpus Christi. L' "Agrupació Coral d'Alaró" el convida a predicar, com a soci honorari. Dina amb els senyors Rosselló de Son Forteza. Sermó a Calvià per sant Joan. Visita Capdellà i sermó a Galilea.

Adoració nocturna.

En dissabte, 4 de juliol, el vespre arriben una vintena d'homes de l'Adoració Nocturna de Lluchmajor amb dos Pares franciscans T.O.R. A les 10, amb un sermó que jo predic, comença la solemne vigília de les espigues a la nostra església parroquial, acabant l'endemà diumenge amb la processó, i benedicció del Santíssim per defora, sobre el terme de l'Alqueria Blanca.

Predicació Petra.

Dia 20 de juliol, en l'auto d'En Llorenç Rigo, dels Pins, vaig (passan per Porreres i Vilafranca) cap a Petra. Hora foscant puj a dormir en el santuari de Bon-Any. L'endemà, celebrada missa allà dalt, devall a predicar el panegíric de Sta. Praxedis, patrona del poble...

Visita el Port de Manacor com també l'ermita d'Artà. A Artà visiten el convent del P.P. Franciscans.

El vicari Ginard (qui un temps regentà la parròquia d'Alqueria Blanca) ens acompanya a veure el museu, el temple parroquial i el de Sant Salvador...

Son Danús.

És una possessió de Santanyí, propietat de D. Juan Llobera, de Pollensa. La du arrendada En Pep Solivelles, d'Escorca. Ell i sa dona ens havien feta visita a l'Alqueria Blanca, i avui diumenge, 9 d'agost, els ho hem tornada mes germanes i jo en s'auto d'En Llorenç Rigo dels Pins. Nos han mostrat les sales del casal.

Castell de Santuari.

Dia 8 de setembre hi vaig amb mon vicari Sr. Sastre i 35 nins de catecisme parroquial. Ens passam dues hores delitoses sobre aquella altura històrica. Llavors dinam sobre la terrada de Ses Cases, que's troben al peu del formidable castell roquer. De regrés, ens aturam a resar dins el temple d'Es Carritxó. El viatge, sempre a peu ha resultat sense soscaires, gràcies a Déu.

Dinar a Son Carrió i retorn a l'Alqueria Blanca **amb el cor ple de felicitat**. Confessa a Cas Concos on el pare Bordoy teatí predica els exercicis generals. L'any 1931 finalitza amb la següent nota:

Varies vegades he estat a Porto-Petro. B.G.

1932.- El dia dels Reis predica a s'Horta, on hi torna per predicar les Quaranta Hores de Carnestoltes. Sermó a Santa Magdalena d'Inca. Predicació a Petra. Té picapedrers a la casa del carrer des Porrassar d'Alaró.

Missa a Consolació

Dia 9 de maig puj a celebrar la missa al santuari santanyiner.

...

Ecònom de Pollensa!

Dia 18 de maig, d'Alaró pec a Ciutat i, havent arribat a parlar amb el Sr. Arquebisbe en son palau, me diu el Dr. Miralles que som l'ecònom de Pollensa. Quin esglai! Jo li dic que no en tenc cap gana i que preferesc no abandonar l'Alqueria Blanca, i li deman per favor no me obligui a partir a un lloc de tanta responsabilitat. Però el Prelat no afluixa, sinó que me fa evident que dia primer de juny vaja a prendre possessori de la nova parròquia. Jo plor i ell m'anima...

Lluchmajor.

Dia 31 de maig el pas a Lluchmajor, dinant en el convent del P.P. franciscans. Tots els amics d'ací me fan molt de cas, però jo estic esmús i quasi trist a causa del nomenament esglesiàstic, que em caigü a damunt com una pedra dura i feixuga.

El prior de Lluc, pare Josep Miralles, li escriu una carta donant-li les gràcies per l'obsequi a la Mare de Déu morena d'una **Englantina d'Or**.

Prenc possessori.

En l'auto d'En Llorenç dels Pins, dia 1 de juny el capvespre, vaig a Pollensa acompanyat dels Rvts. Juan Sastre Vicari i Damià Rigo Pre. a pendre possessori del nou càrreg. D'anada ens aturam al poble de Vilafranca, i de tornada en el de Pina, visitant a cada lloc l'església parroquial i el convent de les monges. La comunitat de preveres de Pollensa nos ha fet cas.

...

Sermons a Consolació.

*Els pobles d'aquesta banda, particularment Santanyí i Alqueria Blanca tenen la costum de fer predicar sermons votius en el santuari de la Mare-de-Déu famílies **prometen un sermó a Consolació**, que sol tenir lloc l'horabaixa d'un diumenge o festa, precedit del res del sant rosari. Hi puja molta de gent dels contorns, omplint-se de devots el temple quasi sempre. Així tant d'hivern com d'estiu. Doncs bé: el temps que he viscut a l'Alqueria Blanca n'he predicats d'aitals sermons vint i quatre. Un jorn en vaig fer tres de seguits, vull dir immediatament una darrera l'altre per tres encàrrecs distints. Sempre versava sobre Maria Santíssima, tocant*

algun dels Manaments o quasevol punt doctrinal. Com m'agradat sempre aquesta senzilla tasca! Vós ho sabeu, Senyora!

No poques vegades la meua passejada, especialment d'hivern, ha consistit en pujar els matins a Consolació i, recullit solitariament l'altar de Nostra Dona he resat el Breviari o he fet lectura espiritual. Pujava a voltes a l'espaldanya, al lliure de la teulada, i escampant la vista pels paisatges dels quatre punts cardinals, quedava confitada la meua alegria humil...

Avui, 4 de juny, he besat l'imatge de la Verge de Consolació, despedint-me amb recança.

(Continuarà)

Cala Figuera
Estiu-1997

NOTES:

(5).- Don Teodor Sunu i Rios, va néixer a Felanitx el 1888 i morí també a Felanitx el 18 de desembre de 1948. Fou mestre titular de s'Alqueria Blanca des de l'any 1918. El 16 de febrer de 1931 va ser nomenat mestre nacional de Felanitx. A s'Alqueria Blanca deixà l'impacte d'educador encara manifest a algunes generacions. El seu record és viu entre els majors de s'Alqueria Blanca.

PROGRAMA DE LES FESTES DE S'ALQUERIA BLANCA I PORTOPETRO 1997

AMB EL PATROCINI DEL MAGNÍFIC AJUNTAMENT DE SANTANYÍ

FESTES A S'ALQUERIA BLANCA

DISSABTE, dia 9 d'agost

*** A les 7:30 hores:**

- Concurs de pesca ROQUER INFANTIL. Concentració en el Local Social
- A les 12:00 hores es pesarà el peix al Bar Ca'n Marc.

*** A les 18:00 hores:**

- MARATHÓ FOTOGRÀFICA. La duració serà de 24 hores. Es regalarà un rodet al lloc de partida, que serà en el local parroquial.

DIUMENGE, dia 10 d'agost

*** A les 7:30 hores:**

- PROVA DE PESCA LOCAL: Roquer dones i homes, grumeig i volantí. Concentració en el Bar Ca'n Marc. A les 12:00 hores es pesarà el peix al Bar Ca'n Marc.

El peix que es pesarà, si el voleu deixar, servirà per un sopar per a tots el participants. Organitza: club de pesca S'Alqueria.

DIJOUS, dia 14 d'agost

*** A les 19:00 hores:**

El Repicament de les campanes de l'Església i l'esclafit de coets anunciaran als curiablancs i forans el començament de les festes.

*** A les 20:00 hores:**

INAGURACIÓ DE LES EXPOSICIONS a Ca Ses Monges.

- **EXPOSICIÓ DE SEGELLS.**

- **EXPOSICIÓ COL·LECTIVA** de les fotografies de la marathó fotogràfica.

*** A les 22:00 hores:**

REVELLA a càrrec del grup:

S'ESTOL DES PICOT i BROT D'ALFABEGUERA

Serà a la Plaça de Sant Josep.

DIVENDRES, dia 15 d'agost

*** A les 9:30 hores:**

VOLTA CICLOTURÍSTICA.

Partirem de la Plaça de Sant Josep; passarem per Ca's Concos, es Carritxó, Calonge i tornarem a la Plaça de Sant Josep. A l'arribada, berenada per tots els participants.

* A L'HORABAIXA, finals dels diferents torneigs (Veure programes apart):

A les 16'30 h.

VOLEI PLATJA a la Plaça de S'Era Vella.

A les 17'00 h.

FINAL DE BÀSQUET a la Plaça de S'Era Vella.

A les 17'30 h.

FINAL DE FUTBOLET a s'Escola. Veure

*** A les 19:30 hores:**

DEMOSTRACIÓ DE GIMNÀSIA RÍTMICA a càrrec d'un grup de nines del poble. Ens veurem a l'Escola.

*** A les 23:00 hores:**

GRAN VERBENA a la Plaça de S'Era Vella, amb els grups:

*** L'ORQUESTINA
D'ALGAIDA**

*** COM TU**

DISSABTE, dia 16 d'agost:

SANT ROC

Sortida de Sol a Mondragó.

*** A les 08:30 hores:**

XEREMIES i CAPARROTS protagonitzaran un cercavila pels carrers del poble.

*** A les 10:00 hores:**

MISSA SOLEMNE. Presidirà l'eucaristia i predicarà **MN. LLORENÇ LLADÓ CALAFAT**, rector de Felanitx. Acte seguit es farà una fotografia de tots els curiablancs a la plaça de les Palmeres. A continuació es procedirà a l'amollada de coloms i el refresc per a tots.

*** A les 16:30 hores:**

FESTA INFANTIL a càrrec del Club d'Esplai Ansa per Ansa a la Plaça des Cup.

*** A les 19:00 hores:**

KARAOKE.
Demostra'ns com cantes tinguis l'edat que tinguis.

*** A les 22:30 hores:**

CINEMA INTERACTIU A LA FRESCA. Al pati de l'Escola comprovarem una nova manera de disfrutar d'una pel·lícula.

DIUMENGE, dia 17 d'agost.

*** A les 08:30 hores:**

BON DIA EN PIJAMA. Tots ens veurem a la Plaça de Sant Josep en pijama o "camisón" i berenarem de xocolata amb ensaïmades. Hi col·laborarà la 3ª Edat.

*** A les 16:30 hores:**

FINAL DE TENNIS a les pistes de Portopetro. Veure programes apart.

*** A les 20:00 hores:**

CONCERT a càrrec de la BANDA MUNICIPAL DE MÚSICA DE SANTANYÍ.
A la plaça de sant Josep

*** A les 22:30 hores:**

El grup, Producció Pròpia s'Alqueria Blanca, ens representarà

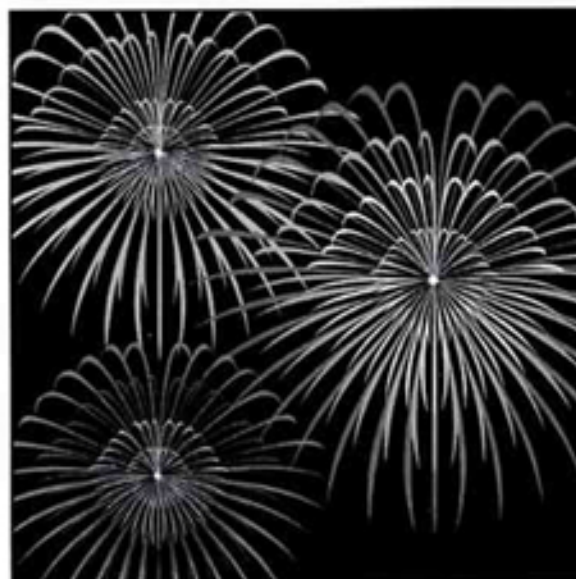
L'ENCANT CELESTIAL

Obra de CATALINA RIGO I

ESTELRICH

basada en l'obra del mateix nom d'Andreu Amer.

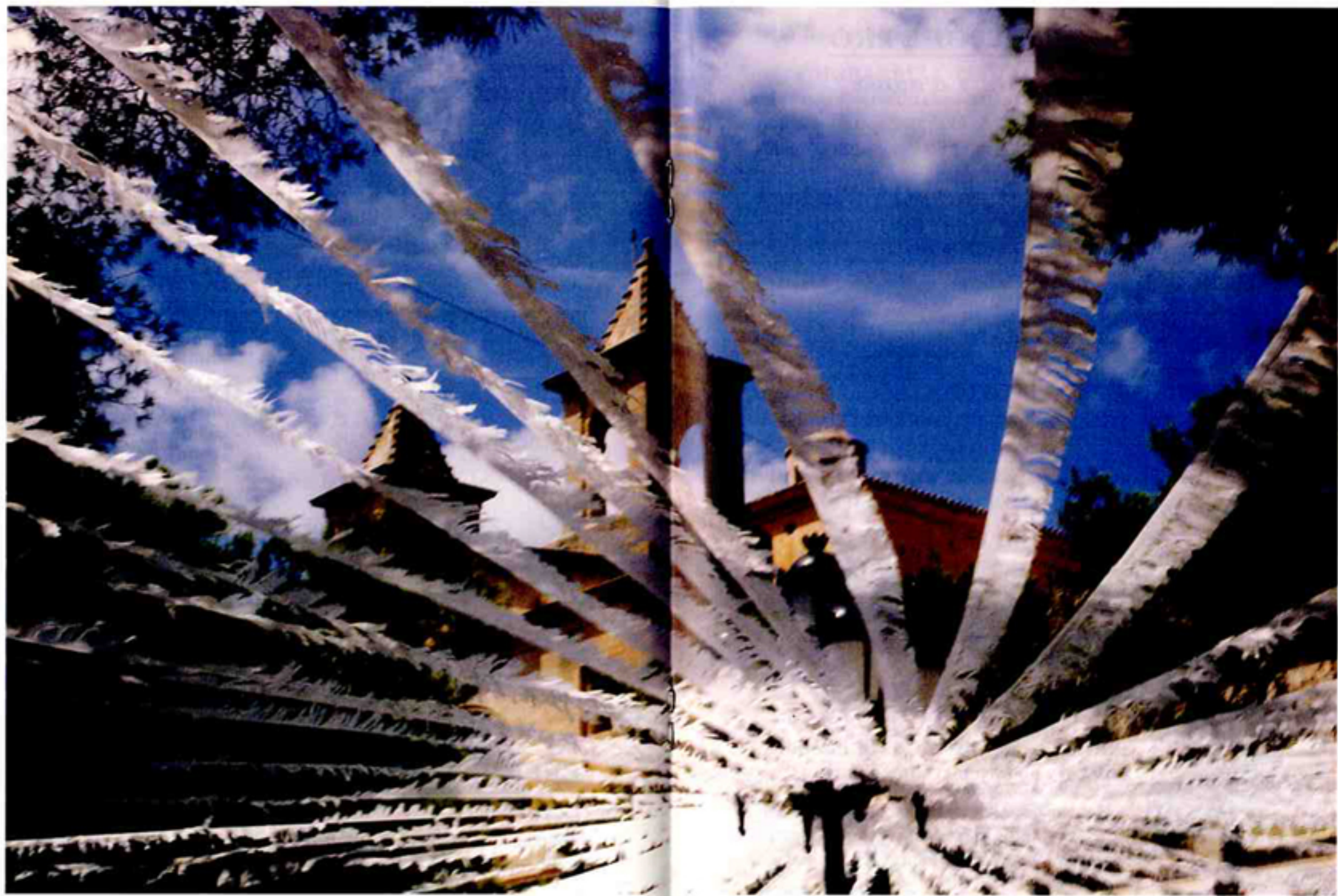
A la plaça de s'Era Vella.

*** TRACA FINAL**

ORGANITZEN LES FESTES:
GRUP DE QUINTOS I COMISSIÓ DE FESTES

Nota aclaratòria: l'organització de les festes no es fa càrrec dels possibles canvis per causes imprevistes.

S'Alqueria Blanca: compendi d'història i de vida nostres, embolcallada de festes. Foto: Andreu Vidal Berastain. 1r premi, Marató fotogràfic 1996.

FESTES A PORTOPETRO

DIVENDRES, dia 1 d'agost

*** A les 22:00 Hores:**

- Amollada de coets anunciant el començament de les festes.
- Cercavila per la **BANDA MUNICIPAL DE MÚSICA DE SANTANYÍ**.
- **A L'ESGLÉSIA:**
- **PREGÓ** de les festes, a càrrec del Sr. **Miquel Barceló i Vidal**.
- **CONCERT** per la **CORAL SANT ANDREU** de Santanyí.
- **HOMENATGE DE GRATITUD** a totes les persones i entitats que han col·laborat en les festes de Portopetro, 1991-1997.

DISSABTE, dia 2 d'agost

*** A les 10:00 Hores:**

- **CONCURS DE DIBUIX.** Podran participar-hi tots els nins i nines amb edat escolar. Els premis seran repartits segons el criteri del jurat. La tècnica serà lliure. Els organitzadors aportaran els papers i una capsa de ceres per a cada participant.

*** A les 11:30 Hores:**

- **COMPETICIÓ DE VELA I PIRAGUA.** Per participar-hi inscriure's una hora abans en el Club Nàutic.

*** A les 16:30 Hores:**

- Continuació de la competició. Hi haurà premis.

*** A les 18:00 Hores:**

- **HORABAIXA TRULLÓS.** Carreres diverses, concursos diferents, etc. Hi podran participar tots els nins i nines que vulguin, d'un any fins a noranta.

*** A les 20:00 Hores:**

- **CONCURS DE COQUES.** Hi podran participar totes les persones que ho desitgin. Basta presentar la coca o les coques al moll, abans de les 21:00. Un jurat ens dirà quines seran les millors. Hi haurà premis.

*** A les 22:00 Hores:**

- Per millor celebrar la festa, **SOPAREM TOTS PLEGATS** a l'esplanada del Moll; menjarem coca, trampó, pa pagès, beurem sangria i menjarem síndria. Hi sou tots convidats.

*** A les 23:00 Hores:**

- Ball de pagès amb l'actuació d'**ORDI BROIX**
Al descans:
• **CONCURS DE DISFRETTES.**

Per participar-hi basta presentar-se disfressats al moll amb la cinta de música necessària per a l'actuació. Hi haurà premis.

DIUMENGE, dia 3 d'agost

* A les 11:00 Hores:

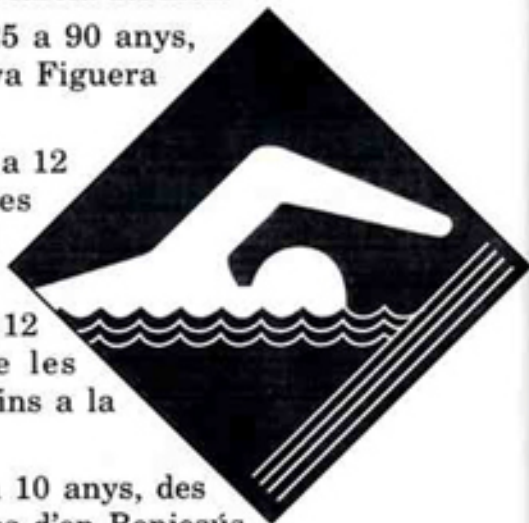
• VII TRAVESSIA DEL PORT

- 1- PROVA MASCULINA, de 13 a 25 anys, de la Cova Figuera fins a la farola del moll.
- 2- PROVA MASCULINA, de 25 a 90 anys, des de la Cova Figuera fins a la farola del moll.
- 3- PROVA FEMENINA, de 13 a 25 anys, des de la farola de la Cova Figuera fins a la farola del moll.
- 4- PROVA FEMENINA, de 25 a 90 anys, des de la farola de la Cova Figuera fins a la farola del moll.
- 5- PROVA DE NINES, de 10 a 12 anys, des del mollet de les barraques d'en Bonjesús fins a la farola del moll.
- 6- PROVA DE NINS, de 10 a 12 anys, des del mollet de les barraques d'en Bonjesús fins a la farola del moll.
- 7- PROVA DE NINES, fins a 10 anys, des del mollet de les barraques d'en Bonjesús fins a la farola del moll.
- 8- PROVA DE NINS, fins a 10 anys, des del mollet de les barraques d'en Bonjesús fins a la farola del moll.

Els qui hi vulguin participar s'han d'inscriure mitja hora abans. Lloc: damunt el moll. Hi haurà tres trofeus per cada categoria. Tots els participants seran obsequiats.

* A les 17:00 Hores:

- Pal ensabonat.

* A les 18:00 Hores:

- CONCURS D'ENGINY, HABILITAT I SABER.

Podran participar-hi totes aquelles parelles que vulguin. S'han de presentar al moll un quart d'hora abans de començar. Un jurat concedirà tres premis.

* A les 22:30 Hores:

- Posada amb escena, pel grup **ESPIGUES DEL 79 de Santanyí**, l'obra teatral "CA NOSTRA", original de Joan Mas.

En el descans es repartiran els trofeus i premis de totes les competicions i concursos.

* A les 24:00 Hores:

• TRACA FI DE FESTA

Organitza les festes "AMISTAT JOVE"

Patrocinen: Magnífic Ajuntament de Santanyí,

Col·labora: Reial Club Nàutic de Portopetro.

* Nota:

Agraïm la col·laboració de totes les persones i entitats que ens han ajudat, d'una manera especial al Reial Club Nàutic de Portopetro que ens ha cedit l'esplanada.

SANT ROC
Patró de s'Alqueria Blanca

TOT RECORDANT EL SENYOR GUILLEM BONET RIGO

*Ses Salines 1-XII-1913
 Ciutat 28-IV-1997*

La notícia ens arribà de Ciutat. El senyor Guillem Bonet i Rigo, dos llinatges que entrunyellen ses Salines i s'Alqueria Blanca, ha mort, el 28 d'abril, als 83 anys, d'una manera sobtada quan havia començat el viure quotidià.

Don Guillem era el fill segon de Bartomeu Bonet, de Ca'n Bonico, de ses Salines i de dona Francisca Rigo, de can Barres, de s'Alqueria Blanca i fillol de Mn. Damià Rigo i Vidal, el capellà de can Barres. Don Guillem fou l'hereu de la hisenda de can Barres, casal i torre, datada el 1586 (?), casal i xiprer hospitalari.

Quan a can Barres està obert, el poble sembla un altre, té una altra fesomia, em deia un amic, fa pocs dies.

Don Guillem se sentia molt vinculat a s'Alqueria Blanca, on hi passà primer anys i després temporades aïllades i on hi reposen, per voluntat pròpia, les seves despulles mortals.

El seu nom es lliga a tants de moments, a tants d'esdeveniments, a tantes circumstàncies, a tants de llocs... que per no oblidar-me'n cap, preferesc el silenci i que cadascú el guardi personalment dins el seu record. Sens dubte que don Guillem va complir, amb el seu gest constant d'esser-hi, amb la tradició familiar de portes obertes i de col·laborar en tot el que significava s'Alqueria Blanca.

Que la terra que escollí per reposar-hi li sia lleugera i benèvola!

Miquel Pons

S'ALQUERIA BLANCA MÀGICA

Guillem Bonet i Vidal
Estiu de 1997

Sempre és bo enriquir la nostra història i cultura, de la petita població del terme de Santanyí que és s'Alqueria Blanca.

Importants restes dels primitius "moradors" que visqueren dins el nostre lloc que es perd dins la història i el temps.

Terrenys cultivats en què siguin de secà, els anys que els aires són propicis produeixen tota casta de grans i pastura pel bestiar. Encara que vengut a menys, no fa molts d'anys, hi havia ovelles, cabres, porcs i algunes vaques, i constituïen una font de riquesa pel benestar dels pagesos.

Per altra banda, els terrenys estaven plens d'ametlers, garrovers, figueres, pruneres –com les d'en Vei–, algunes de sant Miquel, i altres arbres fruiters, tots de secà.

Per dins altres terrenys frescs, parres enfilades pels arbres o "astes" que donaven el berenar a molta de gent a final d'estiu i principi de la tardor.

Contemplen els nostres padrins, a vegades, arrufats davant els forns de les cases camperoles, berenant de figues de moro amb un poc de pa pagès, fruit de la suor de l'estiu passat, o també amb un ramell de raïm amb un platet de sopes, quan ja les faltaven les dents.

Havent exposat aquest esplèndid panorama dels cultius del nostre indret, donarem una ullada al que és el tema del present treball:

LES COVES

Per respecte a la nostra cultura, no és fàcil endinsar-nos dins el tema de les coves, no les prehistòriques, (1) que ja han estat

estudiades admirant i respectant tant la màgia com els embruixos i enigmes de què han estat envoltades, sinó d'aquelles que han estat obertes per la mà de l'home a cop de pic i pala, per a l'extracció de grava, sauló, (2) o argila per a la construcció de les cases del nostre poblet.

Perquè no quedin dins el baül dels oblits, cal recordar-les ja que moltes han estat cobertes amb escombraries que si no feim memòria on estaven emplaçades amb la cultura que ens ve de fora, molt aviat no en sabríem res.

Pot ser que algunes siguin antigues, però hem de considerar que probablement varen tenir el seu punt més alt quant el poble va començar a créixer, a principi del segle XIX, fins a mitjan segle XX. Com he dit abans, no és fàcil per manca de testimonis directes saber quan s'obriren aquestes coves, però faré una contarella, com si fos una rondalla, del que record, de les vivències pròpies de la meva infantesa.

Recordem en primer lloc, les coves de la barriada de ses Teuleres, conegudes amb el nom de ses Coves sa Grava, la majoria dins terrenys comunals de la vila de Santanyí.

La gent d'avui no pot pensar que totes han estat obertes a cop de pic, càvec i senalla i que hi havia famílies que s'hi guanyaven la vida.

La Cova Gran estava on està ara el camp de futbol, era grandiosa com la plaça de s'Alqueria i d'una gran fondària; per treure la grava els carros hi podien entrar per devora Can Vicenç Tolet, que feia més baix.

Dins la mateixa cova hi havien sembrat dues figueres, per cert una de perajal que feia unes figues molt bones, l'altra galantina que les seves figues servien per engreixar el porc de l'amo en Damià Raió i fer unes bones matances.

En aquestes figueres les havien fet una garangola de pedres per aguantar la terra i molt bones que anaven.

A la part de Consolació, dita cova era la part més fonda, feia un penya-segat. En aquest indret es podia veure molt bé les distintes capes de colors del terreny, cosa que va ser motiu d'una excursió cultural; el mestre don Santiago Machí, ens va fer veure les distintes capes i colors del terreny, ens anava explicant com estaven

formades per corriments de terres fa milers d'anys a causa de diluvis torrencials i terratrèmols, segons la terra anava prenint distints colors.

Amb més atenció es podia veure qualche lliça que pareixia un espill. Aquí ens fa pensar que l'home sempre ha estat endarrer d'escodrinyar les èpoques de què ens parla la Bíblia, de quan la Creació va sortir de la mà de Déu. Davant això, hem de sentir un gran respecte per la naturalesa, tan meravellosa des del principi del temps.

Continuem amb la Cova Gran. L'amo en Damià Raió –es Coix Raió–, era qui explotava aquesta cova. Dins la mateixa, a la part de Consolació, era el lloc més fondo, s'endinsava tant que pareixia altra cova, estava davall el camí de son Punta, de ses Talàies i tot aquest indret, idò dins aquesta cova que pujaven amb uns quants escalons, a mestre Damià i madò Antoninaina que era la seva dona, els hi servia per guardar les eines, pic, càvec, senalles, també hi tenien palla per si volien fer la sesta; per guàrdia tenia una cusseta. La mateixa cova a l'altra banda, s'estenia per dins els terrenys de Can Soler, que també hi havia figueres de cristià i algunes figueres de moro. Aquests terrenys són el que ara més o menys ocupa el safareig de l'aigua i les oficines de Can Macià de s'Aigua.

Totes aquestes coves estaven al descobert, i així mateix n'hi havia una que es juntava amb una altra per davall el terreny, pareixia un túnel, atravesar-la era una bravata, enmig feia fosca, ens pareixia un misteri esborronador per el silenci, ens agafava una esgarripança que ens estrenyia el cor per totes part sorprés, per l'eco que pareixia molt més a prop.

Hi havia moltes més coves, i estava provat que una vegada que hi deixaven d'estreure grava servia per guardar animals, per la part baixa es tapava amb pedres i una barrera servia per guardar el porquet per fer les matances, cabres, ovelles i, a vegades, també gallines. Les que feien més cova, servien per guardar coses de menjar que és el que feia mestre Sebastià Frare, que guardava magranes, codonys, patates i altres coses que en un lloc fresc i poca claror aguantava molt de temps.

Un any dins una d'aquestes coves (pareixia una cisterna) fent marxa enrera, un cotxe hi va caure dedins i va quedar amb el morro per amunt. Què fer davant aquest fet? L'amo va demanar ajuda,

l'amo en Jaume Marranxa que vivia on és avui Can Macià de s'Aigua, que en aquell temps li deien "Can Garrit", en vista del cas, sense pensar-hi molt va junyir el parell de bísties i fent el cotxe amb cordes el va poder treure. Casualment, aquest cotxe era del sucrer de Santanyí –es confiter– i anava carregat de caramels i dolços, l'amo del cotxe, agraït pel favor de treure-li l'auto, va donar a l'amo en Jaume molts de caramels i dolços, obsequi que va suposar una festassa per tots els nins de ses Teuleres (3).

Amb aquesta anècdota tan dolça acabarem lo de les coves de grava a ses Teuleres, totes completament cobertes d'escombreries, tot el que és el camp d'esports, aparcaments de cotxes i jardins. A més de la Cova Gran hi havia sa Cova d'en Vicenç, sa Cova de ses Frites, sa Cova d'en Frare, sa Cova de sa Marina,...

Tot el que he anat dient són records més o menys màgics de la meva infantesa. Vull que quedi constància del que ha estat part de la cultura del nostre poble. (4)

SA COVA DE SES MULES

Tocarà ara fer memòria de la cova de ses Mules. Entre el recer de Consolació i el Puig Gros s'estén un encantador vall que vist des del santuari, és com un betlem. Arbres i arbusts de tota classe, mates, pins, ullastres, càrritx, estepes, gatoves, argelagues, en tot el seu consorci d'arbusts, arbres cultivats, cases ençà i enllà que qualsevol admirador quedaria extasiat davant tal badaluc.

Idò dins el mateix terreny del Puig de Consolació està la Cova de ses Mules, a la part del Puig Gros (5).

Com a cova oberta, tota d'una manera manual, sense cap classe de pólvora, tota a força de pic, seria lo més natural del món. Aquesta cova, segons la tradició, va ser oberta amb motiu d'unes obres en el santuari, després, devers l'any 1930-1931 amb motiu de la nova carretera, i, una remodelació de tot el santuari. Per treure la humitat es va treure molta de grava. Per altra banda, amb permís de l'amo en Llorenç Rigo, de Consolació, que era el donat, amb el vist i plau del rector de Santanyí, don Llorenç Lliteras tots els que necessitaven grava, podien treure la necessària, i va quedar la cova tal com està ara.

En tot aquest entorn, hi havia altres coves que servien per treure argila per les teuleres, o, sauló que treien quan havien de fer

Estat actual de sa Cova de ses Mules. Foto: Salvador Bonet, 1997)

sa faixina, per arreglar els camins, (6), i també qualche vegada per arreglar el trespol de les eres.

Quan l'Ajuntament de Santanyí va vendre els béns comunals que tenia vora el Santueri, moltes coves varen desaparèixer, les poques que quedaren han estat cobertes, però no la Cova de ses Mules.

Com totes aquestes coves, tenia una part baixa amb una rampa per poder entrar i sortir els carros carregats. La cova que anam contemplant es conserva tal com la varen deixar quan ja no tregueren més grava. Tal volta no té el mateix encant per haver-hi nascut pins, mates i altres plantes com fenàs o estepes. També hi ha una figuera martinenca que fa les delícies dels ocells a finals de l'estiu-

Aquesta cova abans tenia un eco molt pronunciat i resplendia tant que quasi pareixia un altre qui repetia les mateixes paraules, com els cànctics dels ocells, el belar d'un anyellet, el picarol d'una cabra, el grunyar d'un porcellet en els dies de calma. Els pins remorosos, un dia de poc vent, sols una petita brisa, hi resplendia.

Llavors venia un silenci profund, misteriós, com si fos un desert sense cap renou, ple d'unció màgica i espiritual.

Idò heu de saber que no és cap rondalla, dins aquesta cova es feia l'aparellament de cavalls amb someres i d'ases amb egües.

Us imaginau la discussió que es movia quan s'havia de fer l'aparellament d'aquesta classe, allà es reunien els amos de les bísties i tots els que casualment passaven s'havien d'aturar, el que en mallorquí es diu posar forqueta.

Discutint el fet pareixia que tots hi tenien art o part, o bé que no tenien res a fer. Tothom havia de dir la seva, no era més que la curiositat de veure l'aparellament, qui menys en sabia més importància li donava, i s'armava un rebombori mai vist. Tothom discutia, si és mul: dues barcelles de faves; si és mula el preu podia ser més baix.

I així fins que aquells animalets havien acabat la seva feina. Després, tothom als seus quefers. Vist des d'enfora pareix cosa rara, però vist de prop és el més natural del món, on els animals, seguint les lleis de la naturalesa, donen als homes una lliçó instructiva per conèixer les lleis naturals tal com varen sortir de la mà de Déu.

Vet aquí d'on li ve es nom de Cova de ses Mules, que tendria que conservar-se neta i tots aquells que aprofiten el silenci màgic per fer una berenada qualsevol capvespre, fent foc i un poc de torrada, deixar-la neta de llaunes i papers, plàstics, peladures de fruita i altres coses, i no donar un aspecte d'abandon, per amor i respecte als qui vendran després. Vull dir conservar tot l'emblema màgic que sempre ha tengut i volem que sempre tengui.

COVES DE SA JAIA COREMA

Ens queden altres coves molt emblemàtiques que no podem deixar de fer memòria. Pel que ha suposat dins la cultura senzilla, enginyosa, infantil, dins el nostre poble són les coves de la Jaia Corema. Dic aquestes coses perquè a més de la que hi havia ran de la carretera de s'Alqueria a Calonge s'endinsava dins els terrenys de na Bramona, on ara hi ha el camí d'anar a dita casa.

Estava plena de figueres de moro i de mates. Ara està completament coberta, el mateix que estava la de ran de la carretera de la qual en queden molt pocs vestigis. Dins aquestes coves, com

molts recodareu, madò Francina Bramona, hi tenia els nins petits amagats, el mateix que dins el canterano, i quan se'n despertava un, correns el duia a aquella casa que li havien comanat. No us dic res, i, ja me direu els ulls que badaven els infants petits quan sentien aquesta contarella, el que creien el més natural del món, mesurant la capacitat infantil.

Tal era l'innocència que qualque vegada, interrompien el pas a madò Francina Bramona pel carrer dient-li: "Madò Francina, ens heu de dur una nina, o un nin", segons si ja tenien germans o germanes. La gent la coneixia també per madò Simona.

Dit això, aborriona, si ens posam en el cas del que passava dins aquestes coves i el que rumiaven els nins, sempre amb una innocència infantil, clara com la llum, aquí hi han duit un nin, allà una nina (7).

D'aquestes coves no se'n pot dir l'antiguitat que puguin tenir, probablement seria amb motiu del desnivell quan feien el camí de s'Alqueria a Calonge, perquè heu de pensar que aquests camins, el que avui s'ha convertit en carretera, ja des d'antic existien per comunicar totes aquestes alqueries amb la Vila.

L'aspecte que presenta aquesta cova su ran del camí era fantàstic, amb les herbes que penjaven del marge que feia barbacana i un magraner bord florit li donava molt més el caràcter màgic que sempre ha tengut dins el nostre subconscient.

Possiblement, aquestes coves servien per guardar animals, sense descartar que en temps més antics, hagin servit d'habitable dels antics "moradors" de s'Alqueria en temps llunyans. Podem pensar, i el somniar no costa res, que hauria servit per fer un alt en el camí per reposar quan els gegants de sant Salvador anaven a pendre un bany en es Caló d'en Garrot, el dia de sant Cristòfol. Com he dit, somniar no costa res, però si que és cert, i, la gent major se'n recordarà, quan venien les caravanes nòmades de gitanos que els ajuntaments no deixaven estar més de tres o quatre dies a cada poble, dins aquesta cova hi tenien el seu "Real Estate" amb tot el seu "aparejo" de carro, bísties, cusetta i qualque vegada fins i tot pollastres. Passats aquests dies anant per les cases comprant pedaços i trastos vells, se n'anaven a un altre assentament devers les coves entre Calonge i es Carritxó, a prop de la Farinera de Cas Batlet. D'això que dic se'n recorden les persones major.

L'aspecte que presentava des del camí, era realment fantàstic, amb un respecte que imposava, l'excavació era molt rústica, però això no li llevada res del seu encant màgic que ens podem imaginar, i més quan les herbes creixien i penjaven del marge que feia barbacana, li donava molt més el caràcter màgic que sempre havia tengut, em repetesc i molt més quan el magraner bord estava florit, més s'endinsava en el nostre subconscient.

Dit tot això, és perquè passat molt de temps i molt més ara entre cultures que ens vénen de fora és més fàcil que quedi dins l'oblit, restant la memòria eclipsada pel que no podem deixar de fer-ne memòria, del que ha format part de la nostra cultura.

Guillem Bonet i Vidal
Estiu 1997.

Notes:

1. Moltes són les coves prehistòriques dins el nostre terme, tal volta la Cova de Sa Madona sia la més emblemàtica pels enigmes que l'envolten, sense oblidar-nos de sa Cova de ses Genetes, ses Coves del Rei, sa Cova des Drac i altres que podien anomenar.

2. Sauló, en castellà sablón, es terra arenosa i lleugerament argilenca.

3. L'amo en Jaume Bonet, alies Marranxa, tenia varis fills, entre els quals està Don Jaume Bonet i Bonet, Prevere; no fa molt de temps que ell i jo vàrem parlar d'aquest fet, se'n recordava ben bé, 1997.

4. Cal recordar que jo vaig néixer a Can Garrit, on és ara Can Macià de s'Aigo, l'any 1922. Aquesta casa era de la meua padrina Catalina Pons i Rigo, de Son Pons.

5. N'hi ha que li diuen sa Cova Gran de Consolació.

6. Sa Feixina consistia en que cada amo pagès havia de fer dos o tres jornals per l'Ajuntament arreglant camins. Si ells feien en carro, eren menys jornals.

7. Encara avui en dia hi ha la costum de dir: "mos han duit un nin, o mos han duit una nina", és la cultura popular.

Guillem Bonet i Vidal
Estiu 1997.

Col·laboradors

Magatzem Rigo
Taller mecànic germans Barceló
Construccions Mesbona
Avícola Vadell
Construccions germans Rigo-Cabot S.L.
Restaurant S'Àncora (Cala d'Or)
Ferreria Vallbona
Almega
Axa Seguros. Ag. J. Rigo
Planas Salud. Ag. M. Lladó
Banc Sa Nostra
Restaurant El Campo
Estanc s'Alqueria Blanca
Merceria Catalina Fuster -Ca'n Carraixet-
Carnisseria Ca'n Tomeu
Bar Nou
Forn Terrassa
Restaurant Es Clos

Foto Bordoy
Miquel Pons Bonet
Bar Sa Residència
Taller A. Bordoy
Construccions Rigo Maimó
Ferreria i Construccions -Fercon
Excavacions Toni Timoner
Aigües Consolació
Inmobiliària s'Ullastre
Tomeu Rigo, electricista
Restaurant Zócalo (Cala d'Or)
Fusteria Can Canyamel
Magatzem de piensos Tomeu Rigo
Peluqueria Anita
Talismà Joies
Banc Bilbao-Vizcaya
Art i Fang
Super Rigo - s'Alqueria Blanca
Peluqueria Esperança

Bar Nut
Pinturas Pedro y Manolo
Forn Rigo
Restaurant Ses Covetes
Imatge d'Or
Grup de la 3ª edat
Bar-Restaurante Monserrat
Bar Restaurante Can Martina
Bar Restaurante La Caracola
Bar Restaurante Bistro
Bar Restaurante Portopetro
Bar Restaurante Marítimo
Bar Restaurante Suremar
Bar Restaurante Burvila
Celler Can Xina
Cafetería Es Port

